

KLAGANDE

1. Bo C Bertilsson
Tallbacksvägen 1 A
136 48 Handen

2. Peter Borenstein
Kutterspångsgatan 2
416 80 Göteborg

3. Gunilla Bring
Sand 65
904 22 Umeå

4. Olle Bunketorp
Tvärgatan 3
471 32 Skärhamn

5. Nackskadeförbundet, 802428-8592
Klöverstigen 10 C
784 51 Borlänge

6. Personskadeförbundet RTP, Västerås Lokalförening, 878001-8613
Ånghammargatan 4
721 33 Västerås

7. Personskadeföreningen NRH, 802496-4085
Box 4
671 21 Arvika

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kammarkollegiets beslut 2016-09-02

SAKEN

Tvistlösning i konsumentförhållanden; fråga om talerätt

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet.

Dok.Id 865711

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00–16:30

YRKANDEN M.M.

Kammarkollegiet beslutade den 2 september 2016 att med stöd av 4 § lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden godkänna Trafikskadenämnden (TSN) som nämnd för alternativ tvistlösning. Som skäl för beslutet angavs följande. En tvistlösningsnämnd ska enligt 6 § lagen om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden godkännas om nämnden uppfyller kraven enligt artikel 5 i tvistlösningsdirektivet samt kraven på sakkunskap, oberoende, opartiskhet, öppenhet, effektivitet och rättvisa förfaranderegler enligt artiklarna 6–9 i nämnda direktiv. TSN uppfyller de i lagen angivna kraven.

Bo Bertilson, Peter Borenstein, Gunilla Bring, Olle Bunketorp, Nackskadeförbundet, Personskadeförbundet RTP Västerås Lokalförening och Personskadeföreningen NRH (de klagande) yrkar att beslutet ska upphävas och anför bl.a. följande. Som skadade, försäkringstagare, konsumenter samt sakkunniga anlitade av de försäkrade, vill de överklaga Kammarkollegiets beslut. TSN uppfyller inte kraven på oberoende och opartiskhet enligt EU:s direktiv. TSN uppfyller inte heller kraven på sakkunskap. TSN saknar vidare representanter för konsumentsidan. Resurserna för parterna är även mycket ojämnt fördelade till konsumenternas nackdel. Både bolagens och TSN:s medicinska rådgivares roll är starkt ifrågasatt. Det finns dessutom väl underbyggd kritik mot handläggningen i nämnden gällande orättvisa beslut, bristande öppenhet och uppenbar rättsosäkerhet för konsumenterna.

Kammarkollegiet anser i första hand att överklagandet ska avvisas, då samtliga klagande saknar rätt att överklaga beslutet. För det fall överklagandet prövas i sak, anser kollegiet att det ska avslås. Som skäl för detta anføres i huvudsak följande. Kammarkollegiet ifrågasätter klagandenas talerätt och anser att beslutet inte har gått dem emot eller att det angår dem

på så sätt att de har ett berättigat anspråk att få en överprövning till stånd. TSN har funnits i många år och det finns inget som tyder på att regeringen skulle ha avvecklat TSN om den inte hade godkänts enligt lagen om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. De klagandes rättsliga ställning har således inte påverkats av beslutet att godkänna nämnden på ett sådant sätt att de bör erkännas klagorätt.

De klagande har i yttrande anfört i huvudsak följande. Att Kammarkollegiet hävdar att de, som representanter för konsumenterna, saknar rätt att överklaga beslutet eftersom det inte går emot dem personligen, kan inte uppfattas som annat än att Kammarkollegiet inte har några sakliga argument mot överklagandet. Om de inte har någon rätt att överklaga, vem har det då?

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är först och främst om de klagande har rätt att överklaga Kammarkollegiets beslut.

I 4 § andra stycket lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden anges att den behöriga myndigheten beslutar i frågor om godkännande av nämnder för alternativ tvistlösning. Enligt 15 § samma lag får den behöriga myndighetens beslut enligt 4 och 9 §§ överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Av bestämmelsen framgår emellertid inte vem som har talerätt i fråga om sådana beslut. Därmed gäller den allmänna regeln i 22 § förvaltningslagen (1986:223), FL. Enligt denna bestämmelse får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Bestämmelsen ger enbart en allmän riktlinje för hur frågan om talerätt ska bedömas. De principer som utbildats i praxis blir därmed avgörande.

En förutsättning för rätt att överklaga ett förvaltningsbeslut är att beslutet påverkar klagandens rättsliga ställning eller att den klagande företräder ett intresse som på något sätt erkänts av rättsordningen. Sådant erkännande kan komma till uttryck t.ex. genom bestämmelser om att vissa personer ska beredas tillfälle att yttra sig innan beslut fattas. Intresset behöver emellertid inte uttryckligen vara förankrat i föreskrifter. Det avgörande är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (se RÅ 1994 ref. 82).

De klagande har i huvudsak gjort gällande att de i form av representanter för konsumenter äger rätt att överklaga Kammarkollegiets beslut. Förvaltningsrätten konstaterar att syftet med tvistlösningsdirektivet (se art. 1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG) visserligen är att uppnå en hög konsumentskyddsnivå och att därigenom bidra till en välfungerande inre marknad genom att säkerställa att konsumenter på frivillig grund kan lämna in klagomål mot näringsidkare till organ som erbjuder oberoende, opartiska, öppna, effektiva, snabba och rättvisa alternativa tvistlösningsförfaranden. Endast tvistlösningsnämnder som uppfyller dessa krav och därigenom garanterar konsumenten en hög skyddsnivå ska godkännas. Förvaltningsrätten anser emellertid inte att detta medför att enskilda konsumenter eller intresseföreningar som är missnöjda med en tvistlösningsnämnd kan anses företräda ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning. Rätten finner snarare att det i målet inte är visat att beslutet att godkänna TSN som nämnd för alternativ tvistlösning påverkar de klagandes rättsliga ställning eller att de företräder ett av rättsordningen erkänt intresse. Sammantaget bedömer förvaltningsrätten att Kammarkollegiets beslut inte angår de klagande på det sätt som krävs för att de ska ha rätt att föra talan mot beslutet enligt 22 § FL. Överklagandet ska följaktligen avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A).

Eva Norling

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Mikael Stade har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.